

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne modelje in praznike.
Inserati: do 9 petič vrst 1 D, od 10—15 petič vrst 1 D 50 p, večji inserati petič vrst 2 D; notice, poslane, izjave, reklame, preklicati petič vrst 3 D; poroke, zaroke velikost 15 vrst 30 D; ženitne ponudbe beseda 75 p. Popust le pri naročilih od 11 objav naprej. — Inseratni davek posebej.
Vprašanjem glede inseratov naj se priloži znamka za odgovor.

Upravištvu „Slov. Naroda“ in „Narodna tiskarna“ Knaflcova ulica št. 5, pritlično. — Telefon št. 304.

Uredništvo „Slov. Naroda“ Knaflcova ulica št. 5, I. nadstropje
Telefon št. 34.
Dopise sprejema le podpisane in zadoštno frankovane.
Rokopisov se ne vrača.

Posamezne številke:
v Jugoslaviji vse dni po Din 1—
v inozemstvu navadno dni Din 1, nedelje Din 1-25
Poština plačana v gotovini.

„Slovenski Narod“ velja:	v Jugoslaviji		v inozemstvu
	v Ljubljani	po pošti	
12 mesecev	Din 120—	Din 144—	Din 216—
6	60—	72—	108—
3	30—	36—	54—
1	10—	12—	18—

Pri morebitnem povišanju se ima daljša naročnina doplačati.
Novi naročniki naj pošljejo v prvi naročnino vedno po nakaznici.
Na samo pisarna naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

Mussolini napram naši novi vladi.

Rapalska pogodba ima šele priti pred italijanski parlament v svrhu ratifikacije. Fašisti, ki so v sedanjih dneh absolutni gospodarji v deželi, se odločno protijo ratifikaciji in sanjajo že o aneksiji Reke ter zasedbi Dalmacije. Pod tem pritiskom je Mussolini dovolj jasno namignil na možnost, da bi se rapalska pogodba v nekaterih točkah izpremenila v prid Italiji. Naslonil se je na malo obrežje v Solunu, ki utegne pripasti Jugoslaviji, pa povedal v svet, da mora na njegov ukaz Jugoslavija zato odstopiti na Jadranu Italiji, kar bo hotela. To, kar bo hotela, pa ni baš malo. Kajti sedanja italijanska vlada, to se pravi diktator Mussolini, zahteva aneksijo Reke in za sedaj od Dalmacije samo vse otoke pred Zadrom, med morebitnimi pogajanjmi pa bi mu narasla pohlepnost tudi po drugih delih Dalmacije v smislu italijanske prislovice: »Kadar se je, se dobi apetit.«

V Rimu so z največjim zanimanjem zasledovali razvoj beogradske vladne krize in silno so zadovoljni z novo »srbsko« vlado. Formacija nove vlade v Jugoslaviji je napravila najboljši vtis v prvih političnih krogih, tako poročajo rimski listi, dostavljajoč, da je pričakovati na strani Jugoslovenov, to se pravi Srbov, večjega in realističnega pojmovanja odnošajev z Italijo. Sicer se ne udajajo nikakemu posebnemu optimizmu, toda priliko smatrajo za ugodno, da bi se italijanska vlada požurila, da privede rešitev vseh v jadranski situaciji še odprtih vprašanj na varno točko. Dr. Ninčić je tudi v novi vladi zunanji minister, njegova objektivnost in iskrenost sta Italijanom znani, v kabinet je pa tudi privzel Marković, katerega osebne politične simpatije do predsednika Mussolinija in do italijanskega vladnega programa se v Rimu po vrednosti cenijo. Gotovo je, tako modrujejo nadalje v Rimu, da bo imel Pašić proti sebi hrvatske politične skupine pri ureditvi jadranskega vprašanja, kakor jo namreč zamišljajo Italijani, ali vlada v Beogradu vé, da so doslej še nereseni jadranski problemi veliko napotje v mednarodni politiki. Pa še nekaj jih grebe. Italijanskim državljanom ni bila nič všeč ona beogradska vest, da hoče jugoslovenska vlada dati v registracijo pri tajništvu Društva narodov rapalsko pogodbo.

Jasno je, da bi zadeva, obstoječa doslej samo med Italijo in Jugoslavijo, dobila mednarodni značaj. Po sodbi rimske gospode pa ne kaže, da bi se v domače stvari med sosedoma vtikale druge države. Iz Ženeve je prišlo pred dnevi v Rim poročilo, da je vse pripravljeno za registracijo, pa nenadoma se je iz Beograda naročilo, naj se registracija še ne izvrši. Prevladuje mnenje, da gre le za kratko odgoditev.

Sedanji naš politični položaj hočejo Italijani izkoristiti po svoje. Najbrže se ne motimo, ako pričakujemo z italijanske strani silen pritisk na Srbe, da bi popustili v vsem, kar želijo Italijani v Severnem Jadranu. Italijani bodo ponujali svojo pomoč za Egejsko morje in morda še v kaki drugi stvari, samo da bi zagospodarila italijanska zastava ob severni Adriji skozinsko. Mussolini je svoje politične lice že koj s početka svojega nastopa obrnil do Srbov, ki naj bi pustili na strani Slovence in Hrvate ter mislili v glavnem le na svojo staro zemljo. Ali ima Mussolini kaj podlage za nado na uspeh? Mislimo da ne, pa naj bodo sedanje razmere v naši državi vredne take ali take označbe.

Erzavni interesi se gromadijo na jadranski breg, kakor se po drugi strani drže egejskega. Jadran pa je glavnejši in vitalnejši za vso državo. Zato pa smo prepričani, da stoji naš skupni državni interesi tako visoko nad vsakdanjim političnim premetavanjem, da zadene vsak Mussolinijev poskus, ki bi nas hotel odriniti od Jadrana, ob trdno jugoslovensko skalo, ob kateri se razbije.

Mussolinijeva grožnje proti Jugoslaviji.

— Rim, 21. dec. (Izv.) Listi poročajo iz Beograda: Italijanska vlada je potom svojega poslanika v Beogradu obvestila južnoslovensko vlado, da bi italijanska vlada za slučaj, da Jugoslavija brez poprejšnjega sporazuma z italijanskim ministrom zunanjih zadev predlaga Zvezi narodov rapalsko pogodbo v odobritev, smatrala ta korak kot neprijazen in kot nezaupnico Italiji. Mussolini je po poslaniku dal izjaviti oz. zagroziti:
»Če zveza narodov sprejme in odobri rapalsko pogodbo, tedaj bi Italija bila primorana iz Zveze narodov izstopiti.«

J. Zupančič:

Čudna pot.

Iskre požara so padale tudi na oddaljena mesta. Tlele so, ljudje so postajali nemirni, po mestu so se začele oglašati strojne puške in nekega dne so zapele nad Kijevom rdeče karteče. Ponoči je boljševiška armada zavzela mesto.

Ko je utihnila ulična borba, je Tone potkal pri meni. Tiho, oprezno je stopil v sobo, zaprl za seboj vrata in globoko vzdahnil. Zlatih epolet in rdečega znamenja s črnim križem na bellem rokavu ni bilo več. Na licu in rokah sem opazil sledove krvi.

»Pst, pst«, je zašepetal in se ozrl okrog. Ne glej me tako debelo, ne čudi se, da prihajam ob tej pozni uri. Povej mi za božjo voljo, kje smo? Še na zemlji, ali nas je odnesel vrag na drugo planeto? Še med ljudmi, ali pa so to same zverine? Ideje se menjajo kot pri nas ženska moda. Danes car, jutri Kerenski, potem Kornilov, Kaledin in kar naenkrat — hlop in basta. Štiri leta smo se tepli, komaj sem čakal, da položim sabljo pred Prešerna. Sedaj pa ti pridejo ljudje in pravijo: »Ne, ni bilo prav, zmotili smo se!« Sovražniki niso sov-

ražniki, prijatelji niso prijatelji, vojna ni vojna, ideali niso ideali. Pa jih razumi! Rus tepe Rusa, Moskva se bori proti Kijevu, Kijev proti Odesi, oba proti Donu — vrag vedi kaj je to?

Ne razumem in basta! Kot mravlje so lezli nocoj nad nas. Kozaki, Ukrajinci, tuja vojska, med njimi jaz in moja sablja, pa vse ni nič pomagalo. Na oni strani čudna armada. V klobukih, čepicah, gologlavi, v civilnih oblekah — pa kar z bajonetmi so lezli na nas. Kaj jih je gnalo, ne vem. Vse se je zmešalo. Vihtel sem sabljo, streljal iz revolverja, pa misliš, da so se bali? Kaj še! Nakresali so nas, prav pošteno nakresali in basta. Zdaj pa imaš!

Vse je pogubljen, kaj bo dejal Prešeren, ko ne bo več videl moje sablje? In konec vojne naj bo, kar konec! Tem ljudem se je zmešalo v glavi. Ne bomo se več tepli in basta. Kam pa z ideali? To vendar niso mačkine soze! In če me dobe, mi še polomijo kosti. Potuhnil se bom, češ, nisem mislil o Prešernu in sablji, nisem se tepel z vami in basta. Ideje pa ne dam, ne!

Ostal je pri meni do jutra. Zjutraj je odšel. Dogodki so nas razpršili na vse štiri strani. Nekateri so položili v tem vrtincu glave, drugi so si pomagali, kakor je kdo znal.

KONEC ZAKONODAJNE SKUPŠČINE.

V ZNAMENJU VOLILNE BORBE SE ZAKLJUČUJE ZAKONODAJNA SKUPŠČINA. — NOVE VOLITVE 18. MARCA. — PAŠIĆ APELIRA NA SODBO NARODA. — SESTANEK NOVE SKUPŠČINE 16. APRILA 1923.

— Beograd, 22. dec. (Izv.) Včerajšnja zadnja seja narodne skupščine je bila z ozirom na bodočo volilno borbo zelo zanimiva. Mestoma je bila viharna in se je vršila v znamenju volilne agitacije. V zbornici je bilo navzočih veliko število narodnih poslancev. Galerije so bile do zadnjega kotička napolnjene beogradskega občinstva, ki je z nervoznostjo pričakovalo začetka seje. Značilen je bil tudi poskus opozicije, da se onemogoči čitanje ukaza o imenovanju nove vlade in ukaza o razpustu parlamenta. Ker ta poskus ni uspel, se je seja ob 4.26 pričela. Vlada je pa že popoldne odredila vse potrebno, da se onemogočijo eventualni izgredi ter je bil parlament močno zastražen od orožništva in detektivov.

Dopoldne je demokratski klub imel sejo, na kateri je razmotrival parlamentarno situacijo in začetek volilne kampanje. Zavzel je tudi stališče napram radikalni stranki ter je bilo na tej seji sklenjeno, da posl. Radoslav Agatonović poda na plenarni seji odločen protest radi razpusta skupščine.

Predsednik narodne skupščine je ob 4.26 otvoril 16. redno skupščinsko sejo drugega zasedanja. Prečitan je bil zapisnik zadnje seje.

Posl. Radoslav Agatonović (dem.) se je prijavil k besedi ter je mestoma med živahnimi klici odobravanja in klici ugovorov v imenu invalidov, uradnikov, kmetov in stanovanjskih najemnikov protestiral proti temu, da niso rešeni zakoni o invalidih, o uradniški pragmatiki, o agrarni reformi in o reviziji stanovanjskega vprašanja. Govornik je glavno krivdo zavrnil na radikalno stranko.

Posl. Vojislav Lazić (zemljoradnik) je kot načelnik zemljoradniškega kluba podal kratko protestno izjavo, nazivajoč sedanjo vlado za najbolj reakcionarno. »Pašićeva vlada je najbolj reakcionarna od vseh, ki so bile kdaj sestavljene. Pašić porablja metode nekdanih naprednjakov, ki so ravno tako delali, kot dela sedanja vlada. Lazić je končno patetično vprašal: »Ali ste rešili agrarno vprašanje? Ali ste rešili zakon za ureditev agrara v Dalmaciji? Kaj je z invalidnim zakonom? Kaj je z dobrovoljskim zakonom? Kaj je z uradniškim zakonom? Kaj je s prehrano pasivnih krajev?« Obrnjen proti radikalcem je dejal: »Ničesar niste storili. Protesti-

ram proti reakciji in proti nasilju, ki se vrši v narodni skupščini. Vi boste živeli samo dotlej, dokler mi ponovno semkaj ne pridemo!« Tekom njegovega govora so se čuli od strani radikalcev številni ugovori in medklici: »Mi ne bemo pred narodom!« Mestoma je nastal v zbornici velik vihar in trušč.

Predsednik narodne skupščine dr. Lukinić je na to stavil vprašanje: »Ali skupščina sprejme zapisnik?«

Skupščina je zapisnik odobrila. Tajnik Vukosavljević je na to prečital akt ministrskega predsedstva skupno z ukazom o imenovanju nove vlade. Ko je tajnik čital kraljevo ime, je zbornica priredila viharne ovacije kralju. Ko je bilo čitano Pašićevo ime, je centrum vzklikal: »Živio Pašić«, opozicija pa je začela unisono klicati: »Doli z njim!«

Ministrski predsednik Nikola Pašić je zaprosil za besedo. Z ozirom na izvajanja opozicijskih govornikov je kratko izjavil:

»Prosim Vas, gospoda, da prekinete debato, ki jo uporabljate za to, da kritizirate vlado, češ da ne deluje za blagor države in naroda. Pripravljene smo na to, da izreče o tem svojo sodbo narod.« (Veliko odobravanje v centru. Protesti na strani opozicije s klici: »Ste že obsojeni!«

»Gospodi, ki misli, da ima prav, se ni treba bati volitev in pritrditve naroda.« (V centru viharno odobravanje.)

Ministrski predsednik Nikola Pašić je na to prečital kraljev ukaz, ki veli, da je na predlog ministrstva notranjih zadev na podlagi točke 1. in 2. člena 69 ustave dne 28. novembra 1920. izvoljena narodna skupščina, ki se je s sklepom z dne 29. junija 1921. pretvorila v zakonodajno skupščino, razpuščena, da so razpisane za 18. marca 1923. nove volitve in da je sestanek novoizvoljene narodne skupščine določen za 16. aprila 1923.

Po prečitaniu ukaza je med viharim odobravanjem radikalcev izročil ministrski predsednik Nikola Pašić razpustitveni akt predsedniku narodne skupščine dr. Lukiniću, ki je lapidarno izjavil:

»Zaključujem sejo!«
Poslanci so takoj na to v živahnih razgovorih zapustili sejo ter odšli v svoje klubske prostore.

Narodna skupščina je z včerajšnjim dnevom zaključila svoje parlamentarno delo. Dne 28. novembra 1920 je bila najprej izvoljena ustavodajna skupščina, obstoječa iz 419 poslancev, ki je po dolgih debatah končno dne 28. junija 1921. sprejela vidovdansko ustavo. Doba ustavodajnega dela skupščine bo poznejšim rodovom nudila zanimivo politično zgodovino o vseh težkočah in borbah, ki jih je videla beogradska zbornica. Ustavodajno skupščino so zapustili Hrvati. Radič je ni hotel priznati. Ko je bila ustava sprejeta, se je ustavodajna skupščina dne 29. junija 1921 spremenila v zakonodajno skupščino, ki je imela glavno nalogo, da v pospešenem postopanju sprejme najglavnejše zakone, s katerimi bi se omogočilo povsod enako civilno in kazensko pravosodje, povsod enaka uprava in povsod enak davčni sistem. Ta naloga je bila poverjena zakonodajnemu odboru, ki je že izdelal nekatere zakone. Z včerajšnjim dnevom je bilo to delo narodne skupščine prekinjeno in prihodnjo skupščino, ki bo v smislu ustave prava narodna skupščina, čakajo še mnoge važne zakonodajne naloge.

POJDI MO PRED SODBO NARODA!

— Beograd, 22. dec. (Izv.) Takoj po končani seji so odšli poslanci v svoje klubske prostore, kjer se je razvila živahna debata o bodoči volilni kampanji. Volilna borba bo ljuta. Vse stranke so že začele delovati s polno paro. Sestavljajo se manifesti na narod, radikalc so si že izvolili svoj akcijski odbor.

Pod predsedstvom Gjurčića je imel radikalni poslanski klub dolgo sejo. Ministrski predsednik Nikola Pašić je v eno uro trajajočem govoru očrtal zgodovino radikalne stranke, od nje početa l. 1880 do danes. Omenjal je vse težke borbe, ki jih je radikalna stranka izvojevala za svobodo domovine in za svobodo Srbov, Hrvatov in Slovencev. Pašić je pozival radikalne poslance, da naj prično z intenzivnim delom in naj gredo med narod, da pribere v volitvah čim večje zaupanje naroda in da se v čimvečjem številu vrnejo nazaj v narodno skupščino. Pašić je svoj govor zaključil:

»Pojdimo pred sodbo naroda, da se tam izkaže, ako imamo mi radikalc, ki smo vedno delovali za svobodo in slovo Srbov, Hrvatov in Slovencev, zaupanje naroda ali ne?«

V istem smislu so govorili tudi Gjurčić, Ljuba Jovanović in drugi. Končno

Stisnil mi je roko in izginil v ulično vrvenje. Drugi dan se je odpeljal s posebnim vlakom v Sibirijo.

Dolgo nisem slišal ničesar o njem. Šele potem ko je v Sibiriji zavladala protiboljševiška sila, sem zvedel, da so ga aretirali v Čeljabinsku. S tajnim naročilom je prišel iz Sempalatinska. Nepredvidnost in vroča kri ga je pogubila. Za volunstvo je prišel pred vojno sodišče. Po končani razpravi ga je predsednik vprašal, kaj bi storil, če bi mu ne bili prišli na sled. Tone ga je pogledal, pomislil je in odgovoril odločno: »Bog je rekel: Jaz sem ki sem, jaz pa pravim, kar sem to sem. — Stori bi bil, kar sem obljubil, danes imate moč, sodite, jutri boste sojeni sami. Ljudje umirajo, ideje žive.«

Vojno sodišče je izreklo smrtno obsodbo. Po tisti noči ga nisem videl več. Pa tudi takrat bi ga ne bil, če bi bil vedel, da človek v eno noč lahko preživi desetletja. Stražar me je spremil po temnem hodniku, odprl je težka okovana vrata, obstal sem v majhnem štiriglatem prostoru, ki jih je toliko na svetu in so si tako strašno podobni. In sami so strašni. Ječa! Vsi narodi jo poznajo, vsa stoletja, vsi jeziki. V življenju na zemlji je, po smrti jo obetajo grešnim dušam. Tu je strašna kot tam.

rod in v rokah bo sila, pred njo bo drhtela Evropa in Amerika. Ti greš v Sibirijo, tam mi pripraviš pot, razčistiš, kar je še smeti in s tem je tvoja naloga končana. Vse drugo prepusti meni.«

Majhen človek se je zavlil v črno pelerino in odšel. Ostala sva s Tonom sama.

»Povej mi, sem mu dejal, »kdo je ta človek in kaj je govoril. Kaj počenjši ti tu v Moskvi?« Tone me je začudeno pogledal.

»Kaj si padel z Marsa? Tu se gode stvari, ki bodo obrnile ves svet, on ti pa gleda in vprašuje, kaj to pomeni. Ne bom ti mnogo govoril, čas je drag in dela imam čez glavo. Jutri odpotujem v Sibirijo. Komisar sem postal. Kako in zakaj — pustiva to stvar, za te ni važna, pa tudi razumel je ne boš. Spal si takrat, kot spiš še danes. Samo nekaj ti povem. Naši ideali so bili kot mehurčki, ki jih puščajo otroci v zrak. V vseh barvah se leskečejo, znotraj so prazni, veter potegne in ni jih več. Otresel sem se vsega, kar je piškavo, spoznal sem, kje je resnica in kje laž in basta. To so ideje, ki so požrle kot sedem suhih krav vse moje zastarelo naziranje. Moža, ki je sedel z menoj ne poznaš, pa tudi poznati ga ne moreš. Sicer pa — delo me kliče, da si mi zdrav!«

Je bil izvoljen ališki odbor. Ki ima pripraviti in organizirati vso agitacijo in volilno propagando. Radikalci so odločeni, da se vržejo v volilni metej z vs ožerzjo, odločnostjo in intenzivnostjo.

STRANKE IN NOVA POLITIČNA SITUACIJA.

Demokratski klub.

— Beograd, 22. dec. (Izv.) Tudi demokratski klub je imel sejo, na kateri je bilo po burni debati med obema strujama sklenjeno objaviti v najkrajšem času volilni manifest na narod. Vsebinsko proglašajo pa še ni definitivno določeno. V tem oziru še ni dosežen sporazum. Redakcija manifesta je poverjena dr. Kumanudiju in dr. Šumenkoviću.

Klub samostojne kmetijske stranke je razpravljal o položaju v Sloveniji. Daljša debata se je razvila o inicijativi štajerskih demokratov, da se za volitve ustanovi blok naprednih strank v Sloveniji. Samostojni kmetje so a limine odklonili predlog dr. Žerjave in njegovih tovarišev.

Burna seja zemljoradnikov.

Zelo burna je bila seja zemljoradniškega kluba. Med obema strujama ni prišlo do sporazuma glede skupnega nastopa pri volitvah. Debata je dosegla v klubu tak vrhunec, da so se poslanci začeli med seboj pretepavati. Seja je bila brez vsakega pozitivnega uspeha.

PRIPRAVE KLERIKALCEV ZA VOLITVE.

— Beograd, 22. dec. (Izv.) Takoj po končani seji narodne skupščine se je sestel Jugoslovanski klub. Načelnik dr. Korošec je poročal o političnem položaju. Po daljši debati je klub določil glavne smernice za volilno borbo. Sklenil je tudi, da se v nedeljo objavi v vseh strankinih listih oklic Jugoslovenskega kluba na narod.

JULIJSKA KRAJINA.

— Lega Nazionale. Intenzivno in bojno se, da tudi plodonosno je delo »Lega Nazionale«. Naj podamo le kratko poročilo. Z novim letom otvori »Lega Nazionale« v koprskem okraju in puljskem, v mestih in okolici Labina, Pazina, Cresla, Lošinja itd. več zabavišč. Vsa ta zabavišča bodo osnovana torej v čisto slovanskih krajih in njih raznarodovalna tendenca je očitna. Sedaj vzdržuje »Lega Nazionale« 37 otroških zatočišč in otvarja 9 novih. Za vzdrževanje prvih potrebuje 230.000 lir, za druge 90.000 lir. Razven tega vzdržuje tri zabavišča in podpira šole, za kar potrebuje 134.000 lir. Vrh tega daje »Lega Nazionale« znatne podpore za knjižnice, društva in razne organizacije in sicer v skupni višini 120.000 lir. — Skupno misli torej izdati »Lega Nazionale« v bodočem letu za raznarodovanje našega naroda samo v Istri 600.000 lir. Če pristajemo k delu »Lega Nazionale« še nezasišano nasilstvo fašistov in pa pritisk laške vlade, potem je pač več ko jasno, da je obstoj našega naroda resno ogrožen. Vprašamo Vas zato, rodoljubi, kaj pa storite Vi, da bo »Jugoslovenska Matica« vsaj deloma komu svoji nalogi? Ali boste s svojo brezbriznostjo v resnici pomagali, da bo naš narod izbrisan iz Istre? Vedite, da je stanje silno, silno resno in da ni prazna beseda, če rečemo da more le največja požrtvovalnost vseh Jugoslovenov preprečiti poitaliančenje Istre.

Spominjajte se Družbe sv. Cirila in Metoda!

Tone je sedel na železni postelji. Z desno roko je podpiral glavo, levo je stisnil v pest in ni se ganil, ko so se zaprla vrata za menoj in sva ostala sama.

»Mislim sem, da so mi poslali duhovnika, da me pripravi na zadnjo pot. Pa ni prišel in prav je tako. Sedel tu z menoj, pa ne govori, za božjo voljo te prosim, nikar ne govori. Kroglja, ki mi bo prodrila jutri zjutraj prso, bo bolj nežna kot bi mi bila beseda usmiljenja iz tvojih ust. Tudi jaz bi ne govoril, užival bi mir, ki sem ga spoznal šele nocoj, pa sva stara znanca, naj bo. Vidiš, prijatelj, tole je čudno in bolj nerazumljivo, kot vsa filozofija življenja. Nocoj si, jutri te ne bo. Nocoj gledaš, poslušaj, hodiš, govoriš, jutri ne boš več. Nocoj živ, jutri mrtev. Kaj je živ in kaj mrtev? Dva pojma, ki si nasprotna kot v življenju veselje in žalost, upanje in obup, sreča in nesreča. Od upanja do obupa je včasih dolga pot. Človek se bliža temu strašnemu pojmu polagoma, obrača se nazaj, stopa previdno in potaplja se v obup kot v hladno kopel. Počasi, najprej spusti desno nogo, potem levo, potem omoči roko, prsa in končno sam ne čuti kdaj je v kopeli. To je življenje, kjer človek umira od starosti, od dolgotrajne bolezni. Včasih pa je človek zdajle srečen, mine trenutek, pa je nesrečen. In takrat nesreča žge kot ogenj, slabe udarec zlomi, silni pa hirajo kot ranjena zver. In to je smrt, ki veš zanj. Danes živ, jutri mrtev. Da sem slab, bi jokal, tarna, prošil usmiljenja, poljubljal Kristovo podobo na križu, tako pa ne morem. Tudi proklinjati ne morem. Sedim in čutim kako pešajo moči, kako izkravavam

Gospodarstvo.

Pot do morja.

Naša bivša narodna skupščina se je vse premočno zanimala za nujne gospodarske potrebe, katere je seveda treba pred vsem pravilno razumeti. Žal, moramo priznati, da zahtevamo od naših poklicnih politikov vpogled v stvari, ki so navzlic svoji usiljeni enostavnosti našim neposredno interesiranim gospodarskim predstavnikom samim nepoznane.

Na poziv Udruženja privrednika v Bakru se je vršila dne 18. decembra t. l. v tem najbližjem pristaniščem mestecu velevažna konferenca zaradi neposredne prometne zveze z Jadranskim morjem. Konferenca je presenetila mnogo udeležencev. Neverjetno je da smo brez protestov doslej prenašali stvari, ki morajo izzvati ogorčenje vseh onih, ki imajo le malo čuta za gospodarske potrebe, le malo čuta za ugled mlade države naše. Koliko se je že pisalo in razpravljalo o zvezi Slovenije z morjem! Razglasil se je že zakon zaradi spojitve dolenskih železnic s progo Zagreb — Reka. Nič ne nam pa ni pokazal škandala, ki ga mirno trpimo ob meji kraljevine! Najhuje je, da bi se ta škandal že davno lahko odpravil z razmeroma malimi sredstvi in z malim aparatom. Spoznanja, ki nam jih je prinesla bakarska konferenca, so do dobra omajala naše zaupanje v resnost naših železniških strokovnjakov. Istočasno pa so tudi znatno okrnili verodostojnost amaterjev v prometnih referatih.

Kakor utegne biti našemu občinstvu znano, je železniška pot na Reko za nas zaprta od takrat, ko se je ustvarila samostojna reška država. Tudi če se iz vrši rapalska pogodba in če se nam trajno prepusti Sušak, ostane vendar reška luka za nas faktično nedostopna. Danes je edina dejanska že več let sem uporabljana zveza z Jadranskim morjem cesta, ki pelje od železniške postaje Bakar v to pristanišče in do bakarskega zaliva. Danes, ko se že peto leto opravlja iz bakarskega kolodvora ogromen tovarni promet dol k bakarski luki, je ta neznatna postajica še vedno tako zanamarijena, kakor da služi le maloštevilnim domačim potnikom! Malo postajno poslopje je vseskozi zamazano, da se ti gabi brezbriznost in zastudni nezmožnost železniške uprave, ki trpi take razmere tik državne meje. Vsa ta leta se ni zgradilo niti eno skladišče, niti ena rampa! Na tisoče vagonov se naklada in razklada pod milim nebom! Mnogo tisoč vagonov tovora se prevaja z vozovi po zanemarijenih cestni strmini, ki meri nad 250 m višinske razlike, dol k slani vodi našega Jadranskega morja! Ako domače kmetstvo ljudstvo mirno prenaša vse mučne težave, s kojimi se odpravljajo na kolodvoru potniki, kako sodbo si morajo o naši državni upravi ustvarjati številni tujci, ki vsako leto obiskujejo našo riviero! Zares, ne moremo izreči dosti jasne obsodbe uprave državnih železnic v očigled škandalozni nemarnosti in v naprej odklanjamo vsako opravičevanje!

Železniška konferenca v Bakru je potekla v odličnih formah in se zaključila z enodušnimi sklepi, izraženimi v resoluciji, ki jo nižje citiramo. Konferenca je otvoril gradski načelnik bakarski, g. VI. Antič, ki je prepustil predsedstvo univ. prof. g. dr. Šiloviću. Nato je podal točen referat predsednik Udruženja privrednika V. Cerić. Med govorniki navajam narodnega poslanca g. I. Kučiča, predsednika splitske Trgovalne komore P. Dubokovića, univ. prof. ing. J. Alačevića, g. ing. M. Marinovića od Jugoslovanskega šumarskog udruženja, in novinarja g. J. Malinarija, ki je govoril imenom novinarstva. Parlamentarni klub radikalne stranke je po želji min. prvosednika g. N. Pašića odposlal v konferenco dva delegata, med njima g. prof. dr. G. Grbo, ki je prinesel pozdrave g. Pašića in obljubo, da bo vlada predloge konferencie čim nujneje vzela v razpravo ter pospešila udeležitev direktne zveze z morjem. V debati se je naglašalo zlasti, da postane stališče naše vlade v pogajanjih z Italijo vse krepkejše, čim ustvarimo svojo lastno zvezo z morjem, čim tako postanemo neodvisni od prijazne volje zadržnega sosedu Iz Slovenije so se konference udeležili g. A. Kajfež kot delegat upravnega sveta dolenskih železnic in lokalnih železnic v Sloveniji, g. ing. J. Pavlin za Inženjersko komoro v Ljubljani, in g. ing. M. Suklje kot zastopnik Zveze industrijcev in za Sekcijo Ljubljana Udruženja jugoslov. inženjerjev in arhitektov. V imenu slovenske delegacije se je oglašil g. ing. Suklje s širše zasnovanim govorom. Opozoril je na naša prizadevanja za saniranje železniškega prometa sploh in poudarjal potrebo po samostojni inicijativi gospodarskih krogov. Če skupščina in centralna vlada v Beogradu nimata volje, izvršiti najnujnejših gospodarskih potreb, potem naj si ne lasita pravice

uklepati naše gospodarstvo v verige gospodarsko - političnih naredb. Eksperimentiranje (zadnji čas: debacle, Op. ur.) s kurzom našega dinarja, kakršno smo v poslednjih mesecih utrpeli, ni drugo nego nezasišano pljačkanje našega naroda, naše privrede, ki mu mora biti konec. Vsi moramo biti in postati složni v energični volji, da dosežemo čim prejšnjo izvršitev zgradbe železniške zveze z bakarskim zalivom, kar po dosedanjih študijah ne zahteva več nego 12-14 km železniške normalnotirne proge.

Resolucija, ki jo je konferenca soglasno sprejela, se glasi:

Podpisani predstavniki gospodarskih organizacij, zbrani na konferenci v Bakru dne 18. decembra 1922 v predmetu železniške zveze s severnim Jadranom, ugotovijo po podanih referatih in po izprni razpravi:

1. Najpomolnejša naša železniška proga, ki je imela spoj z Reko, ostala je z ustanovitvijo reške države in po okupaciji Sušaka brez zveze z morjem.

2. Vsa naša izvozna in uvozna trgovina se vrši po tujih železnicah skozi tuj teritorij in luke, ponajveč skozi Trst in smo vsled tega odvisni in pod kontrolo inozemstva na ogromno škodo v obče našega gospodarstva in našega državnega ugleda ter na propast našega primorskega ljudstva.

3. Ob pomanjkanju take zveze smo se odrekli najjačjemu orožju proti okrepljeni italijanske vgnezditev na našem Kvarneru.

4. Po ugotovitvah tehničnih, državnih in privatnih strokovnjakov se more zgraditi spojitve glavne proge z luko brez znatnih tehničnih težkoč in brez tunelov in mostov in predvideni stroški ne bi dosegli vsote Din 60.000.000.

5. Izvoz in uvoz za vse severne pokrajine naše države, zlasti za Slovenijo, Hrvatsko in Slavonijo, Vojvodino zajamčijo sigurno rentabilnost in naglo amortizacijo investicije vsote.

Nadalje bo izgraditev te zveze dala zaslužka siromašnemu primorskemu ljudstvu, ki bi se z delom v luki moglo prehraniti brez državne podpore. Tako bi se prihranile izdatne vsote in bi ta sedaj povsem pasivna pokrajina postala aktivna.

Po ugotovitvi teh činjenic je konferenca enodušno sklenila nadaljno in glavno

resolucijo:

Zveza glavne proge s Kvarnerom je neodložljiva državna potreba, ker vsled pomanjkanja take zveze v ogromni meri trpi celokupno naše gospodarstvo.

Da se more ta zveza izgraditi, je nujno, da se predvidi potrebna vsota v budžetu.

Konferenca apelira na kr. vladu, na narodno skupščino in na vse politične stranke, da z ozirom na navedene ugotovitve narodnogospodarske, socialne, prometne in finančne narave čim prej omogoči izvršitev te železniške zveze z morjem in podaljšanje te zveze ob obali severnega Jadrana.

— Zagrebški trg. Zagreb, 21. dec. Cene v kronah za 100 kg. postavno bačka, odnosno vojvodinska postaja, notirajo: pšenica (76 do 77 kg) 1680 do 1700, umetno sušena koroza 1160 do 1200, nova 850 do 890, za marec 960 do 990, rž (71 do 74 kg) 1300 do 1450, ječmen za pivovarstvo 1300 do 1400, za krmo 1200 do 1350, oves 1150 do 1180, pšani fižol 1500 do 1550, bel 1450 do 1500, pšenična moka »a« 2500 do 2550, »z« 2400 do 2450, »k« 2300 do 2350, za krmo 900 do 1000, drobni otrobi 750 do 800, debeli 900 do 1000, čvrsta in živahna tendenca.

— Zagrebška blagovna borza, 21. decembra. Čvrsta. Včerajšnji obisk blagovne borze je bil nekoliko boljši od ostalih dni. Prometa ni, razen izvršitnih prodaj. Cene so znatno poskočile, zlasti sladkor, ter zahtevajo tvornice od danes naprej 68 kron za kristalni sladkor. Za moko zahtevajo 26,50 kron. Istotako se je podražila koroza. — Notirajo (Številke značilno iskanje, ponudbo): pšenica 77 do 78 kg. franko vagon Zagreb 437,50, koroza za marec Zagreb —, 287,50, ječmen franko Zagreb —, 337,50, slavonski rešetani oves na potu —, 320, djakovačka sortirana moka na potu baza »a« —, 137,50, krompir izbran bel postavno vagon Daruvar —, 117,50, kristalni sladkor franko Zagreb 1700.

— Beogradska blagovna borza, 21. decembra. (Številke značilno iskanje, ponudbo, v oklepaju zaključek). Pšenica Sabac (8%) 70 kg —, 397, pšenica Pančevo (2%) 76 kg franko vagon Pančevo —, 430, aprilska pšenica 76 kg (3 do 3%) par. Beograd 405, 415 (420) suha koroza franko Beograd 280, 290, zračno suha par. Smederevo 215, 220 (225) aprilska koroza par. Beograd 250 do 260, rž franko vagon Beograd 330, 340, suhe slijeve v zabojih franko vagon Beograd 545 do 565 (560), ječmen franko vagon Mlade —, 320, oves franko vagon Beograd 295 do 305, bel rešetani fižol franko vagon Beograd —, 398, otrobi banatski franko vagon Beograd 165, 180.

— Novosadska blagovna borza, 20. v. Sad, 21. dec. Tendence čvrsta. Prodano je bilo skupno 45 vagonov žitaric in moka. Z ozirom na božične praznike borza v nedeljo ne bo poslovala.

POLITIČNE VESTI.

— Volilna borba med Davidovičevci in Pribičevci. Kakor vse kaže, bo volilna borba povzročila definitivno razkol v demokratski stranki. V tem pogledu poroča »Vreme«: »Kakor se čuje, se obe skupini demokratske stranke, Davidovičevci in Pribičevci, pripravljajo, da stopijo ločeno v volilno borbo. Pribičevci skupina hoče na primer postaviti svoje najodličnejše predstavitelje kot protikandidate v volilnem okrožju dr. Ribarja, dr. Angelinovića in Kučiča, na drugi strani pa nameravajo Davidovičevci postaviti za kandidate kot nositelje list samega Davidovića in dr. Veljkovića v volil. okrajih Svetožarja Pribičevci in drugih njegovih odličnih pristašev. Govori se, da se bo Davidovičeva skupina sporazumela z dr. Tavčar-Ravniharjevo skupino v Sloveniji in da bo sklenila volilni sporazum po potrebi tudi z ostalimi hrvatskimi in slovenskimi skupinami.«

— Pribičevci bi rad v vlado! Opetovano smo že ugotovili, da bi Pribičevci skupina za vsako ceno rada vstopila v Pašičevo vlado, če bi bilo potrebno, se združila tudi z radikalno stranko. Da je bila ta trditve točna, nam potrjujejo razni časopisni glasovi. Beogradsko »Vreme« na primer piše: »Naša razkritja o tajni akciji g. Pribičevci, da stopi v volitveno vlado, so se pokazala kot popolnoma točna. Ta razkritja so povzročila veliko senzacijo v demokratskem klubu in iznenadila tudi politike iz drugih krogov. Toda radikalci niso ni malo naklonjeni tej novi orijentaciji. Oni so mnenja, da bi to samo oslabilo položaj vlade in jo zaviralo v izvajanju njenega programa. Ta akcija za vstop Pribičevci v vlado se motivira s tem, da v radikalni vladi niso zastopniki Hrvati in Slovenci. Na drugi strani pa so radikalci mnenja, da bi se z vstopom Pribičevci skupine v vlado samo še bolj razdražilo hrvatske in slovenske narodne mase, ker smatrajo le te Pribičevci kot predstavnika nepomirljive birokratsko - centralistične politike napram Hrvatim in Slovencem. Samo manjši del radikalcev, ki smatra za potrebno, da se ustvari fronta za obrambo vidovdanske ustave in da se nadaljuje v polni meri dosedanja politika napram Hrvatim in Slovencem, pozdravlja to Pribičevci akcijo in skuša zelo oprežno delovati za njeno uresničenje. Ali kljub temu odporu v radikalnih vrstah ima ta kombinacija mnogo šans zase, da jo sprejme g. Pašič, to tem preje, ako se definitivno razbije kombinacija s kmetijci in muslimani.«

— Odstavljeni ministri so si neposredno pred svojim odhodom privoščili več partizanskih odklovanj. O teh vladarju podtaknjenih predlogih v odklovanje se bo še govorilo. Tudi to spada v poglavje korupcije ter brezvestnosti izvestne gospode. Odklovanja izgube svoje vrednost, bodisi da jih je preveč, še bolj pa, ako ves svet vidi in čuti, da so odklopani ljudje, ki zastajajo glede vrednosti za drugimi v resnici vrednimi odklovanja. Glavni in edini pogoj za odklovanje bi morale biti prav izredne stvarne zasluge odklopančev, tako da je vsakomur jasno in vidno, da odklovanec sega izven svoje okolice. Samo dejstvo, da je izpolnjeval svoje dolžnosti, ni še noben povod za odklovanje.

— S kongresa slovenskega dijaštva v Pragi. V nedeljo 17. t. m. je bil v Pragi odprt kongres slovenskega dijaštva. Na kongres so prišli zastopniki dijaštva vseh slovanskih plemen, tako Rusi, Poljaki, Čehoslovaki, Jugoslovenci, Bolgari, Lužički Srbi in drugi. Jugoslovenci so zahtevali, da dajo zastopniki bolgarskega dijaštva izjavo, s katero svečano prekljujejo med vojno proglašeni manifest o Bolgarih kot neslovenskem plemenu. Bolgarski dijakci so ta predlog odklonili. Čehoslovaki skušajo ta spor poravnati in doseči prijateljski sporazum.

— Kam so zginele zlate krome iz Avstro - Ogrske banke. Kakor je znano, je dobila naša država iz zlatega zaklada Avstro - Ogrske banke 24 milijonov zlatih kron. Sedaj poroča »Balkan« da je bivši finančni minister dr. Kumanudi prodal vseh 24 milijonov zlatih kron, sprejetih od Avstro - Ogrske banke. Vse to suho zlato je odšlo — v Švico. »Balkan« zaključuje svojo vest takole: »Sedaj nimamo ne dolarjev, ne zlate zaloge. Naj našo vest demantuje dr. Kumanudi, ako sme in ako more.«

— Vprašanje bolgarske armade. Na mirovni konferenci so vojaški strokovnjaki antante razpravljali o zahtevi Bolgarije, da se ji dovoli imeti naborno armado. Spor se je tikal vprašanja, da li to ne bo kršilo neuilske mirovne pogodbe. Končno so strokovnjaki izjavili, da se lahko dovoli Bolgariji naborna armada ki bo štela 3000 mož. Bolgarska delegacija je protestirala, češ da je to število nezadostno za obrambo meje po današnjem kaotičnem stanju balkanskega polotoka. Konferenca v Parizu je odobrila sklep zavezniških strokovnjakov.

Kultura.

REPERTOAR NARODNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI.

DRAMA.

Petek 22. dec. Svatha Krečinskeza Red E
Sobota 23. dec. Idijot, Začetek ob pol 8 Red C.

OPERA:

Petek 22. dec. M. Butterfly, gostovanje gospe Ade Poljakove, Red C.
Sobota 23. dec. Seviljski brivec Red D

— »Gledališki List« izide za Božič kot dvojni številka in prinaša zanimivo veliko poročilo o proslavi 40letnice beogradskih gledaliških veteranih Gavrilovića, Stanovića in Todorovića. Poleg tega znane priljubljene »Razno«, med drugim o operi »Mefistofeles« in repertoar do novega leta. Cena dvojni številki 4 D 50 par.

— »Nova Evropa«. Z dne 21. decembra prinaša tole vsebino: Kumanovo - Mlado Nagoričino, 1912 (St. Stojanović). — Kako smo ušli u Kumanovsko bitku. (St. S. Sapić). — Critice iz ratnog dnevnika. (Sv. Gj.) — I. M. Petrović Boldogonska pratnja. — Kulturni pregled: Dinko Vitezić (A. Barac). — Beška: Pred kraj godine.

— Fr. Milčinski: Zgodbe kraljeviča Marka. V Ljubljani 1923. Založila Tiskovna zadruga. Str. 100. Cena vez. knjiž. Din. 15. po pošti Din. 1,50 več. V slovenski mladinski književnosti ni knjig, ki bi bile tako priljubljene kot so Tolovaj Mataj ali Pravilice, ki jih je spisal Milčinski. Sedaj nam je vnovič obogatil našo mladinsko literaturo z Zgodbami kraljeviča Marka, v katerih nam z le njemu lastno segavostjo in živahnostjo podaja 19 pripovedk o Kraljeviču Marku. Knjigo je okrasil S. Santel. Priporočamo jo prav toplo, zlasti sedaj za Božič.

— V. Hobbvse — A. Ogris: Liberalizem. Zbirka političnih, gospodarskih in socialnih spisov. Izdala Tiskovna zadruga v Ljubljani, 1922. Cena 25 D, po pošti D 1,50 več. Angleški pisatelj Hobbvse nam podaja točen popis liberalizma kot miselnih in državne smeri ter dokazuje, da je liberalizem ne samo oče socializma, marveč tudi njegov naslednik. Nemška literatura ne pozna nobenega tako temeljitega dela o tem predmetu, slovenska politična se je pa s tem prevodom naravnost obogatila in spis bo brezdvomno mnogo pripomogel k politični vzgoji naše inteligence.

Objave izseljeniškega komisarijata.

I. Glasom pravilnika za izvršitev zakona o izseljevanju (§ 17) ostanejo prevozniki listi (prepaid, tickets, šifkarte) nekoncesioniranih parobrodskih družb, ki so plačali ali kupljeni za izseljenje v inozemstvu v veljavi, le do 31. decembra 1922. Izseljenci s takimi listi se bodo morali na meji vrniti. Opozarja se, da imajo dosedaj koncesije za prevoz izseljencev nastopne družbe:

A. Za Združeno države:

»Vesna« D. D. za plovbo na Sušaku.
»Canard Line« Liverpool, zastopnik Jugoslovenska banka, Zagreb. »Compagnie Generale Transatlantique« Paris, zastopnik Slovenska banka, Zagreb. »Navigazione Generale Italiana«, Genova, zastopnik Jadranska banka, Beograd. »Canadian Pacific Railway Co.« Montreal, zastopnik dr. Ivan Shvegel, Zagreb. »United American Lines«, New York, zastopnik Jelisaveta Drašković, Zagreb. »Red Star Line«, Antwerpen, zastopnik Josip Hlavin, Beograd. »The United States Lines«, New York, zastopnik Damjan Branković, Beograd. »International Mercantile Marine American Co. Ltd.«, New Jersey, zastopnik Josip Hlavin, Beograd. »Oceanic Steamship Navigation Line«, »White Star Line« i »White Star Dominion Line«, Liverpool, zastopnik Mirko Sporiš, Zagreb. »Hamburg Amerikanische Packetfahrt A. G.«, Hamburg, zastopnik Jelisaveta Drašković, Zagreb. »Norddeutscher Lloyd«, Bremen, zastopnik Hrvatsko - Slavonsko Gospodarsko Društvo, Zagreb.

B. Za Kanado:

»Canard Line«, »Canadian Pacific Ry. Co.«, »Red Star Line«, »Oceanic Steam Nav. Co. Ltd.«, »White Star Line« i »White Star Dominion Line«, »Norddeutscher Lloyd«.

C. Za Južno Ameriko:

»Navigazione Generale Italiana«, »Hamburg Amerikanische Packetfahrt A. G.«, »Norddeutscher Lloyd«, »Koninklijke Hollandsche Lloyd«, Amsterdam, zastopnik Jugoslovenska banka, Zagreb.

D. Za Južno Afriko in Avstralijo:

»Oceanic Steam Nav. Co. Ltd.«, »White Star Line« i »White Star Dominion Line«.

II.

Gospod H. M. Milton, šef glavnega kanadskega priseljeniškega urada za Evropo v Anversu, je bil pred kratkom v naši državi, da prouči vprašanje emigracije naših državljanov v Kanado. Med drugim je našim uradnim krogom, ki se bavijo z izseljeniškim vprašanjem, sporočil, da je kanadska vlada v svrhu kontrole izseljencev na evropskem kontinentu ustanovila poleg glavnega urada še priseljeniške urade v Parizu (za Cherbourg in Havre), v Hamburgu (tudi za Bremen v Haagu), tudi za Rotterdam, v Gdanskem (tudi za Libavo), nadalje v Kodanju, Kristijaniji in v Stockholmu. Ti uradi imajo dolžnost, da pregledajo vse izselence iz evropskih držav, ki se hočejo izseliti v Kanado. Noben izseljenec ne bo mogel priiti v Kanado, ako ga ne bo prej pregledal eden teh uradov. Gospod Milton je bil te dni v Beogradu in Zagrebu, da določi pogoje, s katerimi bi se mogel ustanoviti tak urad v naši kraljevini in predložiti našim izseljencem.

Išče se stanovanje

z 1 sobo in kuhinjo, tudi stavbi ali pa večjo mesečno nemeblirano sobo. Naslov pove uprava Slov. Nar. 11351

Kontoristinja

rešča slovenske in nemške korespondence, strojepljaja, slov. stenografije ter vseh pisarniških del išče službo za takoj. — Ponudbe pod „Primereno mesto 11272“ na upr. Slov. Nar. 11272

Krojaški pomočnik

želi mesta. Najraje kam na Dolenjsko. Gre pa tudi drugam. Ponudbe s pogoji na upravo Slov. Naroda pod „T. T.“ 11387 na upravo Slov. Nar. 11387

Majhna hišica

z dobro vpeljano trgovino z mešanim blagom, pripravna za samca, v industrijskem kraju na Stajerskem, je na prodaj. Zraven se proda še ena parcela za zidanje. Cena po dogovoru. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 11394

Starejši orožniški računski podčastnik

išče službe kot računovodja ali knjigovodja pri kakem večjem industrijskem podjetju. Ponudbe pod „Zanesljiv 11384“ na upravo Slov. Naroda. 11384

Prodaja polnojarmenika.

Polnojarmenik rabljen v jako dobrem stanju se, proda zaradi nabave specialnega jarmenika, 700 m/m, z 2 hlodev. nima vozovoma, franke vagon.

ALOJZIJ PLAUSTEINER
SV. JURIJ OB JUŽ. ŽEL.

Trgovina in industrija vseh vrst medicinskih, kirurških in ortopedijskih aparatov, bandaž, kakor tudi različne pasove za damo, obvezila in zdravstvene potrebščine.

Splošna popravila kakor brušenje, bakrenje, nikljanje in struženje vseh vrst kovin in ostrin.

G. BESEDNIK IN DRUG

Ljubljana, Prešernova ul. 5.

GENERALNA POPRAVILA AVTOMOBILOV.

Predeleovanje in izdelovanje novih kareserij, lakiranje in poniklanje.

Prodaja specialitet:

Steyr avtomobili, angleški B. S. A. motorji in bicikli, francoske Michelin „Cable“ pnevmatike, ameriški Vacuum olje, mast, bencin in garaziranje avtomobilov. Strokovno solidno delo in zmerne cene
Jugo-Avto d. z o. z., Ljubljana, Dunajska cesta št. 36.

Boljša hrana

se išče event. brez večerje. Ponudbe pod „R. P. 11381“ na upravo Slov. Naroda. 11381

Okroglega lesa

posekanega, večjo množino proda GLINŠKA CERKVENA PODRUŽNICA. Več pri Vodniku, Podutik. 11409

Kupim hišo v Ljubljani

proti takojšnji gotovini. Ponudbe pod „Brez posredovanja 11375“ na upravo Slov. Naroda. 11375

Salonska oprava

skoraj nova, obstoječa iz dveh foteljev, kanape, zofe in mize, se radi selitve proda. Naslov pove upr. Sl. Nar. 11373

Kanarčki

pristni kancari, dobri pevci, se po nizki ceni prodajajo.

Franjo Omahna
Ljubljana, Mestni trg 10.

Svarilo.

Podpisana tvrdka opozarja svoje odjemalce in dobavitelje pomembno, da odklanja vsako odgovornost za vse kakorkolišbodi značaja kupčij sklenjenih v nje ime po 7. novembra t. l. z nje bivšim družabnikom g.

Janko Homanom

stanujočim v Ljubljani, Cegnarjeva ulica 8.
Stanko Žargi & Co.
Ljubljana, Martinova cesta 15.

Sprejme se kompanion

s kapitalom od 150.000 Din za eksploatacijo brezkonkurenčnega rudnika, vzame se tudi posojilo proti gotovim odstotkom na podjetnem dobičku eventualno se tudi proda celo polje rude. Ponudbe na upravnishvo Slov. Naroda pod „Ruda 11388“.

Štev. 2271.

Razpis službe občinskega stražnika

Trška občina Tržič razpisuje mesto policista z mesečnimi prejemki 700 Din, čevlji, službeno obleko in prostim stanovanjem ter kurjavo. Nastop službe 1. januarja 1923. Prednost imajo bivši še za službo polno sposobni orožniki ter državni policisti. Prošnje (kolekovane s 3 in 10 Din, priloge po 1 Din) je vložiti najdalje do 27. t. m. na županstvo Tržič, opremljeno s prilogi: domovnico, družinskim listom, navstvenim in zdravniškim izpričevalom. Pomankljivo opremljene prošnje ne pridejo v poštev.

Trško županstvo Tržič,
dne 20. decembra 1922.

Župan: Ivan Lončar l. r.

Perje in puh

C. J. Hamann, Ljubljana. 11135

Kupi se hrt

(Windhund) star 1—3 mesece. Pismene ponudbe pod „Hrt 11342“ na upravo Slov. Naroda. 11342

Dijake

ali dijakinje sprejemam na stanovanje in hrano. Naslov pove uprava Slovenskega Naroda. 11339

Stavbena parcela

v mestu se proda. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 11276

Javna dražba

pohištva

se vrši v soboto 23. t. m. ob 10. dop. v skladišču „Balkan“ d. d. Dunajska cesta 33. Blago je mogoče ogledati vsak dan od 8. do 12. in od 2. do 4.

Divjačino

n. pr. srne, zajce, fazane, jerebice, divje race, sloke itd. v vsakem času po najboljših cenah kupuje E. VAJDA, veletrgovina z divjačino in perotino, Čakovec, Medjimurje. Brzjavni naslov Vajda Čakovec. Interurb. tel. 59.

Lepa

božična darila!

Imam v zalogi vsakovrstno kuhinjsko kakor: lepe alaska bee, otrobe garnituro po najnižjih cenah.

ELIJIJ EBER, krznar
Kongresni trg 7.

1400 komada dionica

Združne gospodarske banke d. d. Ljubljana

nudja na prodajo najboljši nudiocu. Sveopća zanatlijska banka d. d. u Zagrebu. 11225

Od 18. decembra do 24. decembra

M BARTL

Ljubljana, Zidovska ul. 5

Modna trgovina in parfumerija

Po zbiranju želja in želja

BONACEV BELEZNI KOLEDAR 1923

se dobi v vseh večjih trgovinah s papirjem ali direktno v tovarni — I. BONACEV sin, LJUBLJANA. —
Cena 15 D \$ pošto 12 D
Ta tedenski koledar se priporoča občinskim in drugim uradom, obrtnikom in privatnikom, ker je kras vsaki sobi ali pisarni, praktično sestavljen — in tiskan na lepem — papirju.

Za Božič!

Velika izbira različnih bombonov, keksov, čokolade, oboškov za božično drevo od najpriprostejših do najfinjših vrst.

Na novo došlo specialiteto „ORION“ pri tvrdki

JOSIP VITEK,
trgovina s kandi, LJUBLJANA, Krekov trg 8. (zraven Mostnega doma.)
Samo na debelo!

Makovo seme

za potice nu! po nizkih cenah SEVER & KOMP, Ljubljana, Wolfova ulica 12. 11191

Kupi se volčji pes

ali daga, star od 1—3 mesece. Pismene ponudbe pod „Doga 11344“ na upravo Slov. Naroda. 11344

Božična darila

pri **A. Sinkovic nasl. K. Soss**
LJUBLJANA, Mestni trg 19.

Blago za prevleko divanov in drugega pohištva v veliki izbiri, dalje različno platno in jute za tapetnike, sedlarje l. t. d. priporoča tvrdka

A. & E. Skabernè

Ljubljana
Mestni trg 10

Parketne deščice

iz slavonskega hrasta in bukove dobavljam v vsaki množini najceneje.

Jos. R. Puh, Ljubljana,
Gradaška ulica 22. Telef. 513.

RAZPOŠILJAM PRISTNO domačo ajdovo moko,

prosto postaja Dolnja Lendava od 50 kg naprej vsako množino. Peter OSTERC, paromlin Beltinci (Prekmurje). 11188

Najlepša zabava v domačem krogu za božične praznike je

GLASBA

ki Vam jo preskrbi **dober gramofon** z lepimi izbranimi ploščami prvovrstnih orkestror, solistov in pevskih zborov.

Vse to imate v največji zalogi gramofonov, plošč in vseh delov:

F. DEBELJAK, LJUBLJANA, Sodna ul. 5

Vaša žena!

Vaša hčerka!

Vaša prijateljica!

imajo vse enako željo **ZA BOŽIČNO DARILO**

dobiti „SVILEN JUMPER“ (žemper)

C. J. Hamann,

Ljubljana,

Mestni trg št. 8

— Izvanredno nizke cene! —

NAZNANILO.

Tvrdka

PETER KOZINA & K^o.

tovarna čevljev - Tržič, Gorenjsko

je otvorila 20. t. m. svojo drugo lastno prodajalno čevljev na drobno (en detail) na

ALEKSANDROVI CESTI ŠT. 1

Do 1. januarja se prodaja po dosedanjih cenah!!!

Najkoristnejše božično darilo je mali

UNDERWOOD in ERIKA

PISALNI STROJ
THE REX CO.,
Ljubljana, Gradišče št. 10.

Telefon šte. 268.

Remek-delo finoga mehanizma
Generalno zastopstvo
AMERICAN KONDOR COMP
ZAGREB
Ilica 18 Telefon 5—05